

Milieubeleidsplan 2010-2013 Gemeente Pijnacker-Nootdorp

Vastgesteld: 18 februari 2010

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	2
1.1 Aanleiding van het milieubeleid	2
1.2 Evaluatie milieubeleid 2005-2008	2
1.3 Visie van het milieubeleid	3
1.4 Leeswijzer	3
2. AANPAK	4
2.1 Aanpak vanuit de beleidscyclus	4
2.2 Aanpak vanuit de dynamiek Pijnacker-Nootdorp	4
2.3 Aanpak vanuit de milieuthema's / milieumambities 2025	5
2.4 Rollen van de gemeente	6
3. RELEVANTE ONTWIKKELINGEN	7
3.1 Landelijk	7
3.2 Provinciaal	7
3.3 Regionaal	8
3.4 Gevolgen voor het lokale beleid	9
4. MILIEUAMBITIES 2025	12
4.1 Afval	12
4.2 Bodem	12
4.3 Energie	13
4.4 Geluid	14
4.5 Luchtkwaliteit	14
4.6 Water	14
4.7 Ecologie	15
4.8 Externe veiligheid	16
5. UITVOERING	17
5.1 Integraal meerjarig uitvoeringsprogramma	17
5.2 Beleids- en bouwprojecten	17
5.3 Activiteiten	17
6. ORGANISATIE	18
6.1 Meerjarenplan en integraliteit	18
6.2 Verankering	18
6.3 Interne expertise	18
6.4 Monitoren en regie	19
6.5 Handhaving	19
6.6 Uitvoeringsprogramma	20
7. FINANCIEN	21
7.1 Financieringsmogelijkheden	21
7.2 Kosten gaan voor de baten	21
7.3 Uitvoeringsprogramma	21
8. COMMUNICATIE	22
8.1 Informeren en etaleren	22
8.2 Betrekken en participeren	22
8.3 Stimuleren en faciliteren	22
8.4 Educatie	22
8.5 Milieuplatform	23

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het milieubeleid

De gemeente Pijnacker-Nootdorp heeft naar aanleiding van de samenvoeging van de gemeenten Pijnacker en Nootdorp in 2002 een milieubeleidsplan opgesteld voor de periode 2005-2008. De geldigheid van het plan is om pragmatische redenen door de gemeenteraad in 2008 met een jaar verlengd. Dit betekent dat er in 2009 wel een nieuw milieubeleidsplan moet worden vastgesteld voor de periode 2010-2013.

Onderliggend milieubeleidsplan heeft allereerst betrekking op de wettelijke taken die vanuit de landelijke en bovenlokale overheden zijn opgelegd en/of voortkomen uit landelijke en bovenlokale wet- en regelgeving en waarvoor een lokale invulling noodzakelijk is. Daarnaast gaat dit milieubeleidsplan in op de buitenwettelijke taken. Het betreffen hier taken die niet via de landelijke of bovenlokale overheden verplicht zijn gesteld. De gemeente heeft zich deze taken tot doel gesteld. Ze zijn aanvullend aan de ambities en doelstellingen van de beleidsnota Duurzaam Pijnacker-Nootdorp.

De programma's op basis van het milieubeleidsplan en het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp zijn nauw met elkaar verbonden en verweven. Samen met de projecten die in het kader van de SLOK-regeling (Decentrale uitkering Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven) zijn geformuleerd, zullen ze uitgewerkt worden in één meerjarig uitvoeringsprogramma.

De wijze waarop het milieubeleid tot uitvoering moet worden gebracht, de borging binnen de gemeentelijke organisatie en de manier waarop en met welke gedachte het beleid gecommuniceerd wordt, kent eenzelfde aanpak als bij het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp. Dit milieubeleidsplan is complementair aan het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp en zal derhalve daar waar mogelijk, verwijzen naar het laatstgenoemde beleidsplan.

1.2 Evaluatie milieubeleid 2005-2008

Voorafgaand aan het opstellen van dit milieubeleidsplan is het milieubeleidsplan 2005-2008 geëvalueerd als gevolg van een bestuursopdracht die op 21 juli 2009 door het college was vastgesteld. De belangrijkste conclusies en verbeterpunten uit de evaluatie zijn:

- Een aanzienlijke hoeveelheid initiatieven gericht op de vaststelling van sectorale beleidsplannen voor de integratie van milieu met ruimtelijke plannen en gebiedsontwikkeling is in de periode 2005-2008 ontplooid.
- Naast de beleidsnota's zijn de afgelopen jaren diverse activiteiten en projecten succesvol opgestart en afgerond. Een belangrijk succes is dat ecologie meer aandacht heeft gekregen bij de invulling van ruimtelijke plannen en de uitvoering van onderhoudstaken.
- Er zijn projecten opgepakt die in de afgelopen planperiode actueel werden, waarin het milieubeleidsplan ten tijde van de vaststelling niet heeft kunnen voorzien. Een goed voorbeeld hiervan is de toepassing van duurzame warmte.
- Een aantal doelstellingen en activiteiten is de afgelopen jaren echter ook nog onderbelicht gebleven: in aanvulling op het groenbeheerplan is nog aandacht nodig voor het opstarten van projecten met ecologisch beheer en het compenseren van belangrijke natuurwaarden, en het implementeren van duurzaamheid binnen ruimtelijke projecten kan beter.
- De wettelijke milieuthema's zijn goed opgepakt. Ook bij de buitenwettelijke thema's moeten de ambities, doelstellingen en resultaten concreet en ook meetbaar geformuleerd zijn. Het verdient aanbeveling eerst de focus te zetten op de wettelijke doelstellingen om vervolgens bij de buitenwettelijke taken een rol in te nemen.
- Bij de beleidsevaluatie werd ook vastgesteld dat het, gezien de verwevenheid van milieu bij verschillende ontwikkelingen en programma's, een integrale benadering tussen beleid, uitvoering, beheer en handhaving nodig is.

- Een algemeen kennis- en adviespunt over milieu en duurzaamheid draagt bij aan een juiste inbedding van deze onderwerpen bij de verschillende projecten of activiteiten. Kennisdeling en samenwerking met omliggende gemeenten en/of private partijen wordt verbreed.

De uitkomsten dragen er toe bij dat deze onderwerpen kaderstellend in het beleidsplan tot uitdrukking komen. Met name het aspect van meetbaarheid van de beoogde resultaten krijgt aandacht.

1.3 Visie van het milieubeleid

Zoals hierboven aangegeven zijn de programma's van het milieubeleidsplan en de beleidsnota Duurzaam Pijnacker-Nootdorp nauw met elkaar verbonden wat ook tot uitdrukking zal komen in één gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Om de integraliteit van de twee nota's te waarborgen is het belangrijk om met de visie van dit milieubeleidsplan aan te sluiten op de visie van de beleidsnota Duurzaam Pijnacker-Nootdorp.

De visie van Pijnacker-Nootdorp wordt in de nota Duurzaam Pijnacker-Nootdorp als volgt omschreven:

Pijnacker-Nootdorp wil een klimaatbestendige en duurzame gemeente zijn waar personen, huishoudens en bedrijven zich kunnen ontplooiën zonder afwenteling op andere mensen, regio's of volgende generaties en die recht doet aan de lokale flora en fauna en de onderlinge samenhang daarvan.

Als we dit doorvertalen naar het milieubeleidsplan betekent dit dat Pijnacker-Nootdorp zich zowel via het voldoen aan de wettelijke taken als het zelf opleggen van buitenwettelijke taken een milieubijdrage levert aan een klimaatbestendige en duurzame gemeente, hierbij in acht nemend dat duurzaamheid een samenhang is tussen economisch, sociaal-culturele en ecologische aspecten.

Dit milieubeleid vormt het kader waarbinnen de verschillende milieutaken van de gemeente worden uitgevoerd. In het meerjarige uitvoeringsprogramma zal de visie vertaald worden naar concrete meetbare activiteiten en initiatieven.

1.3 Leeswijzer

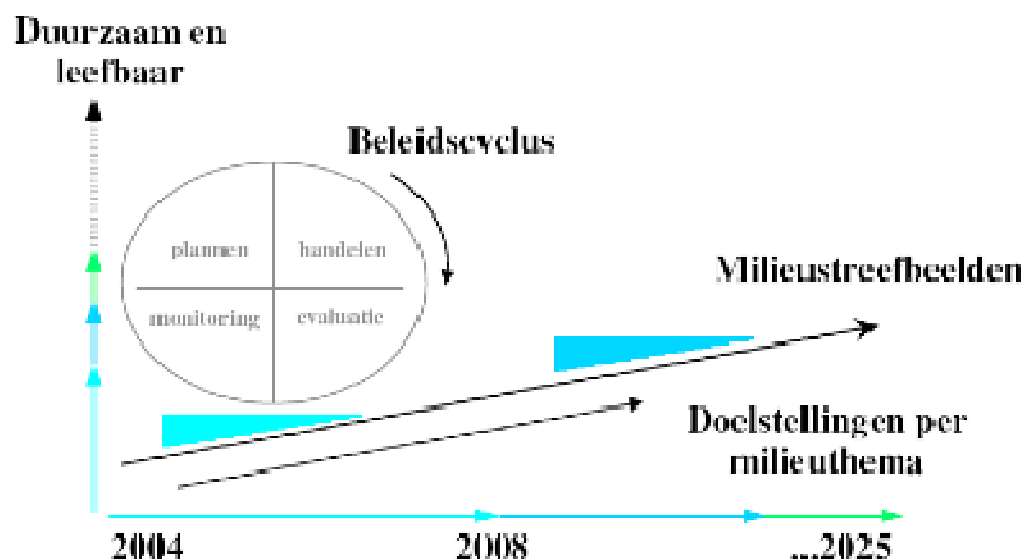
In hoofdstuk 2 wordt eerst ingegaan op de aanpak van het milieubeleidsplan die is vormgegeven via een drie sporenbenadering. Dit houdt in dat het milieubeleidsplan is gebaseerd op de beleidscyclus, op ontwikkelingen binnen de gemeente Pijnacker-Nootdorp en op verschillende milieuthema's. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een beeld geschetst van landelijk, provinciaal en gemeentelijk beleid dat van invloed is op de inhoud en uitwerking van dit milieubeleidsplan. In hoofdstuk 4 wordt toegewerkt naar concrete doelstellingen per milieuthema. Deze doelstellingen zullen in het meerjarig uitvoeringsprogramma vertaald worden naar projecten en activiteiten. Dit staat verder beschreven in hoofdstuk 5. In hoofdstuk 6, 7 en 8 worden achtereenvolgens de organisatie, de financiën en de communicatie van het milieubeleidsplan besproken en hoe deze een bijdrage leveren aan de borging van het milieubeleidsplan in de gemeentelijke organisatie.

2. AANPAK

Om de gemeentelijke milieudoelstelling te bereiken is net als bij het vorige milieubeleidsplan gekozen voor een drie sporenbenadering:

1. Aanpak vanuit de beleidscyclus
2. Aanpak vanuit de dynamiek binnen Pijnacker-Nootdorp
3. Aanpak vanuit de milieuthema's

Deze drie sporen versterken elkaar. Binnen de beleidscyclus wordt beleid ontwikkeld, uitgevoerd en geëvalueerd.

Deze cirkel moet steeds opnieuw worden doorlopen omdat de samenleving nu eenmaal niet statisch is, maar aan verandering onderhevig is. Door het beleid op basis van evaluaties regelmatig aan te passen is het mogelijk ambities te vertalen naar één integraal uitvoeringsplan.

2.1 Aanpak vanuit de beleidscyclus

De uitvoering van het milieubeleidsplan loopt parallel aan de begrotingscyclus. Door in het beleidsplan en –programma een financiële onderbouwing te leveren en de financiële consequenties voor de andere beleidsvelden aan te geven, wordt een belangrijke bijdrage geleverd aan het verminderen van de vrijblijvendheid van het milieubeleid. Daarnaast is het voor een goede acceptatie van het beleid belangrijk dat het beleid voldoende verankerd is binnen de organisatie. Sleutelbegrippen zijn integraal beleid, samenhang en resultaatgerichtheid. In hoofdstuk 6 wordt hierop verder ingegaan.

2.2 Aanpak vanuit de dynamiek Pijnacker-Nootdorp

In de Pijnacker-Nootdorp zijn grote ontwikkelingen gaande wat betreft woningbouw, bedrijventerreinen, tuinbouwgebieden en natuur- en recreatiegebieden. In het meerjarig uitvoeringsprogramma zal de focus liggen op met name de ontwikkeling rondom woningbouw en glastuinbouw vanwege het feit dat hier de meeste kans op succes te behalen is vergeleken met de energie en capaciteit die erin wordt gestoken.

Milieustreefbeeld

Een milieustreefbeeld geeft een totaaloverzicht van de kansen, belemmeringen, ambities en opgaven op milieugebied voor alle milieuthema's¹ voor een bepaald gebied. Door bij grote projecten een milieustreefbeeld op te stellen wordt aangegeven op welke wijze de ruimtelijke ontwikkelingen kunnen worden vormgegeven zodat het milieu en de duurzaamheid binnen de gemeente worden versterkt.

Bij het opstellen van een milieustreefbeeld voor Pijnacker-Nootdorp kan gebruik gemaakt worden van de MiRuP-methode (Milieu in Ruimtelijke Plannen)². Deze methode bestaat uit drie stappen:

1. Kansanalyse waarbij bepaald wordt wat de kansen en belemmeringen zijn voor duurzaamheid in een gebied.
2. Combinatie en confrontatie waarbij de informatie uit de kansanalyse gebundeld worden tot twee streefbeelden (verstedelijking en ecologie) en deze met elkaar geconfronteerd worden. Het resultaat is een 'kanskaart duurzaamheid' waarin het totale gebied wordt ingedeeld in verschillende gebiedstypen die uitdrukken hoe vanuit duurzaamheid het gebied optimaal zou kunnen worden ingevuld.
3. Vaststellen ambities en opgaven door bij de verschillende onderscheiden gebiedstypen de verschillende milieukwaliteiten aan te geven. Op basis van een overzicht van milieukwaliteiten behorend bij een bepaald gebiedstype wordt een keuze gemaakt voor de milieukwaliteiten die nagestreefd worden.

2.3 Aanpak vanuit de milieuthema's / milieuambities 2025

De milieuthema's waarvoor ambities voor 2025 zijn geformuleerd zijn:

- Afval
- Bodem
- Energie
- Geluid
- Luchtkwaliteit
- Water
- Ecologie
- Externe veiligheid

De ambities worden in hoofdstuk 4 beschreven en vertaald naar concrete doelstellingen.

2.4 Rollen van de gemeente

De gemeente heeft verschillende rollen in het milieubeleid: regelgevend, verantwoordelijk en stimulerend. De rol die in een bepaalde situatie wordt gekozen is bepalend voor de beleidsruimte en mogelijkheden die de gemeente heeft. Uit de evaluatie komt naar voren dat het gewenst is eerst te kijken naar de taken van de *regelgevende overheid* (wettelijke taken, verplichtingen) en dan te focussen op de buitenwettelijke taken die de gemeente autonoom kan invullen (*verantwoordelijke en stimulerende overheid*). Een aantal zachte thema's kan door wederzijdse (convenants- en contract)afspraken met externe partijen door de gemeente in de rol van als regelgevende overheid tot uitvoering worden gebracht. Een voorbeeld hierbij is het contract met externe partijen over het duurzaam bouwen.

Regelgevende overheid

De regelgevende taak is in de milieuwetgeving vastgelegd, zoals vergunningverlening en handhaving van milieuregels richting bedrijven. Daarnaast speelt de gemeente een belangrijke rol bij de toetsing van het handelen van burgers en bedrijven en handhaving van de milieuregels op het gebied van afval, bodem, lucht, water, ecologie en geluid.

¹ De thema's zijn: afval, bodem, energie, geluid, luchtkwaliteit, water, ecologie en externe veiligheid. Zie hiervoor verder hoofdstuk 4

² De MiRuP-methode is ontwikkeld door Stadsgewest Haaglanden en is in Pijnacker-Nootdorp al eerder toegepast bij de planvorming van Keizershof en de ontwikkeling van de structuurvisie Pijnacker.

Verantwoordelijke overheid

De gemeente heeft een eigen verantwoordelijkheid om bij de uitvoering van haar kerntaken het milieu zo min mogelijk te schaden. De gemeenten en projectontwikkelaars hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het duurzaam bouwen van woningen, kantoren en bedrijfsgebouwen. Tot slot is de verantwoordelijkheid van de gemeente voor het beheer van de openbare ruimte bepalend voor de leefkwaliteit en de ecologische kwaliteit in de verschillende wijken.

Stimulerende overheid

Hierbij gaat het om het vergroten van het milieubewustzijn van burgers en bedrijven en het geven van het goede voorbeeld. Het geven van voorlichting en/of het verstrekken van subsidies zijn de belangrijkste instrumenten om milieubewust handelen te stimuleren. De effectiviteit van de gemeente in haar stimulerende rol is sterk afhankelijk van de ruimte en houding die bedrijven en/of burgers hebben.

3. RELEVANTE ONTWIKKELINGEN

Het milieubeleidsplan geeft invulling aan die beleidsruimte waarin de gemeente eigen keuzes kan maken. Als gevolg van het dereguleringsbeleid van het Rijk, wordt de vrije beleidsruimte voor gemeenten steeds groter. Toch is er nog een aantal kaders vastgelegd door het rijk of de provincie. Diverse kaderstellende beleidsuitgangspunten en convenanten, onder meer op het punt van energie, zijn al verwerkt in het beleidsplan duurzaam Pijnacker-Nootdorp. Daarnaast moet de gemeente voldoen aan geldende milieuwet- en regelgeving waarop de reguliere milieutaken zijn gebaseerd. Hieronder volgt een overzicht van de bestaande beleidskaders die medebepalend zijn voor het milieubeleid en waarin de gemeente een regelgevende rol vervult.

3.1 Landelijk

Nationaal Milieubeleidsplan 4, werken aan duurzaamheid

In het NMP4 is vastgelegd wat de zeven belangrijkste milieuproblemen zijn in 2025 als het beleid niet gewijzigd wordt. Hierbij gaat het vooral om de hoeveelheid en de kwaliteit van natuur, klimaatverandering, aantasting leefomgeving, externe veiligheid en gezondheid. Het NMP4 wil een eind maken aan het afwentelen van milieulasten op de generaties na ons en op mensen in arme landen. Duurzaamheid is geen vanzelfsprekendheid en is sterk gedragsafhankelijk. De overheid heeft hier een faciliterende, stimulerende en randvoorwaarde stellende taak. De belangrijkste beginselen uit het NMP4:

- Onderlinge afhankelijkheid van milieu en economie
- Integraal beleid
- Doorrekenen van milieukosten

In het licht van de huidige economische situatie stuurt het rijk extra op duurzaamheid en milieu om de economie een impuls te geven. Daarnaast zijn er afwegingen over meer- en minderkosten bij een levensloopbestendige exploitatie en maatschappelijke baten. Voor Pijnacker-Nootdorp betekent het dat de kansen voor duurzaamheid en economie in onderlinge samenhang worden gefaciliteerd.

3.2 Provinciaal

Beleidsplan Groen, Water en Milieu 2006-2010

Met het Beleidsplan Groen, Water en Milieu streeft de provincie Zuid-Holland naar een duurzame ontwikkeling en een gezond, groen en veilig Zuid-Holland waar mensen willen wonen, werken en recreëren en waar bedrijven zich willen vestigen en willen investeren.

Ruimtelijke en economische ontwikkelingen kunnen botsen met een gezonde leefomgeving. Luchtverontreiniging, geluidhinder en slechte waterkwaliteit zijn de bedreigingen. Infrastructuur heeft positieve economische effecten, maar kan negatieve invloed hebben op de omgevingskwaliteit en veiligheid; het veroorzaakt barrières in natuur, landschap en stad. De vitaliteit van het platteland raakt in het geding en het kenmerkende Zuid-Hollandse (cultuur)landschap staat daarmee onder druk. De provincie wil met het beleidsplan deze problemen en ontwikkelingen het hoofd bieden. In verband hiermee staan in het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp en het gemeentelijk milieubeleidsplan een integrale afweging van conflicterende belangen en kwaliteit van de gemeente centraal.

Groenblauwe Slinger

Het provinciaal bestuur van Zuid-Holland zet zich sinds 1994 in om doorlopende natuur- en recreatiegebieden te maken in de S-vormige open ruimte tussen de steden rond Den Haag en Rotterdam. Met het programma Groenblauwe Slinger wil de provincie deze gebieden groen houden en op sommige plekken uitbreiden met natuur en recreatie. De Groenblauwe Slinger bestaat in totaal uit vijf groene deelgebieden: Land van Wijk en Wouden, Balij- en Bieslandse Bos, Groenzone Berkel-Pijnacker en Bergboezem Polder van Oude Leede, Oude Leede en Midden-Delfland.

De Groenzone Berkel-Pijnacker is het centrale en smalste deel van de Groenblauwe Slinger. Het is één van de transformatiegebieden die de komende jaren sterk gaat veranderen. De bestaande hoofdzakelijk agrarische functie wordt omgevormd tot een aantrekkelijk, waterrijk natuur- en recreatiegebied: een belangrijk groengebied voor de vele omwonenden en nieuwkomers in de gemeenten Lansingerland, Pijnacker-Nootdorp en Zoetermeer.

Streekplan Zuid-Holland West

Provinciale Staten van Zuid-Holland hebben op 19 februari 2003 het Streekplan Zuid-Holland West 2003 vastgesteld. De visie op de ruimtelijke ontwikkeling is in overleg met de streek zelf ontwikkeld voor de periode tot 2015. Volgens het Streekplan Zuid-Holland West is het zaak de schaarse ruimte beter te benutten en meer dan voorheen te letten op ruimtelijke kwaliteit. Het streekplan wordt regelmatig (partieel) herzien.

De provincie is in 2009 gestart met de ontwikkeling van een integrale structuurvisie voor de ruimtelijke ordening in Zuid-Holland. In deze Visie op Zuid-Holland beschrijft de provincie haar doelstellingen en provinciale belangen. De structuurvisie geeft een doorkijk naar 2040 en de visie voor 2020. De nieuwe visie komt in de plaats van de vier streekplannen van Zuid-Holland. Op 3 november 2009 stelden Gedeputeerde Staten de Ontwerp-Structuurvisie en de Nota Regels voor Ruimte vast en heeft deze voor inspraak vrijgegeven. Een goede kwaliteit van leven, een sterke economische concurrentiepositie, duurzame ontwikkeling en klimaatbestendigheid zijn belangrijke pijlers van de visie. De provincie stuurt aan op hoofdlijnen door kaders te stellen en het lokale bestuur ruimte te geven bij de ruimtelijke inrichting. In verband met lokale accenten en ontwikkelingen heeft Pijnacker-Nootdorp een reactie op de ontwerp visie gegeven.

3.3 Regionaal

Regionaal Milieuplan Haaglanden 2008 – 2012

De Toekomstagenda milieu van het ministerie van VROM en het milieuplan van de provincie Zuid-Holland verwachten van samenwerkingsregio's een duidelijk, met gemeenten afgestemd beleid. Regio's moeten laten zien waarvoor ze staan en een eigen verantwoordelijkheid nemen voor een hoge milieumambitie. De samenwerkende gemeenten in de regio Haaglanden hebben de eigen ambitie neergelegd in het Regionale Milieuplan Haaglanden om te komen tot een regio waar de inwoners wonen, werken en recreëren in een prettig en schoon leefklimaat. In het plan leggen de gemeenten in samenwerking met het Stadsgewest de komende jaren een stevig fundament voor de gezamenlijke milieumambities van de regio. Er is een gemeenschappelijke koers om te komen tot de meest duurzame regio van de Randstad, hetgeen zich onder andere uit door een duurzaam gebruik van energiebronnen, duurzame gebouwen, schoon openbaar vervoer en meer duurzaam ondernemen.

De regionale milieusamenwerking concentreert zich in de periode tot en met 2012 op

- Klimaat en energie
- Luchtkwaliteit
- Extern Veiligheid
- Geluid
- Milieu in ruimtelijke plannen
- Handhavingsamenwerking

Daarnaast is ook een Duurzaamheidsvisie Haaglanden door het algemeen bestuur van het Stadsgewest Haaglanden vastgesteld. De milieu- en duurzaamheidsambities zijn opgenomen in het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020.

Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020

Op 16 april 2008 heeft het algemeen bestuur van het Stadsgewest Haaglanden het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 vastgesteld. Het RSP is een integraal plan voor de ruimtelijke ontwikkeling van Haaglanden en het kader voor de regionale beleid op het gebied van milieu, groen, mobiliteit, wonen en economie en voor lokale plannen, zoals de bestemmingsplannen. Het vastgestelde Regionaal Structuurplan Haaglanden kijkt naar 2020 (en soms 2030) en omvat de grote lijnen voor de ambities en ontwikkelingen op verschillende terreinen, zoals verkeer, wonen, werken, water, en groen. Duurzaamheid geldt hierbij als één van de uitgangspunten. Voor het monitoren van de ambities uit het regionaal structuurplan ontwikkelt het Stadsgewest Haaglanden de regionale monitor 'RSP in balans'.

3.4 Gevolgen voor het lokale beleid

Coalitieprogramma 2006-2010

Vanuit het coalitieprogramma is het volgende van belang met betrekking tot het milieubeleidsplan:

- Centraal staat een goede en gezonde leefomgeving voor de inwoners van Pijnacker-Nootdorp nu en in de toekomst. Daar waar het mogelijk is moet de gemeente dan ook zelf initiatieven ontplooiën op het gebied van investeringen in een duurzaam milieu. Aandacht moet er zijn en blijven voor de natuur waarbij in gebieden met een grote natuurwaarde de natuurfunctie goed tot zijn recht moet komen. Deze aandacht heeft alleen zin als er ook op het gebied van het milieu de nodige maatregelen worden getroffen welke wellicht niet kosten neutraal kunnen worden doorgevoerd maar die zich later wel (maatschappelijk) terugbetalen.
- Bij groen gaat het naast groen in de wijken vooral over de omgeving van de gemeente. Behoud van het groen en het landelijke karakter blijft van belang, aantasting van het groen dient zoveel mogelijk voorkomen te worden.
- Water is in de omgeving van gemeente Pijnacker-Nootdorp een belangrijk onderwerp. Hoewel de thema's wateroverlast, verdroging en volksgezondheid in relatie tot waterkwaliteit van belang zijn, is water meer dan een bedreiging. Het biedt ook kansen op onder andere het gebied van recreatie, wonen en werken aan het water. Derhalve is er ook aandacht voor het bevorderen van de natuurwaarde van water door bijvoorbeeld bij de inrichting van sloten en plassen natuurvriendelijke oevers aan te leggen.

Structuurvisie Pijnacker-Nootdorp anno 2009

Onder de naam Project Integrale Toekomstvisie werd een discussie gevoerd over de koers van de gemeente. Dit was een brede discussie waarbij een grote rol werd weggelegd voor politiek en inwoners van de gemeente. De uitkomst van het project uit zich in de structuurvisie PIT!. Vervolgens heeft de raad vanuit de verplichting van de nieuwe WRO in 2009 een nieuwe geactualiseerde structuurvisie vastgesteld. Het voornemen bestaat om deze structuurvisie in 2010 verder te verfijnen, waarbij uiteraard rekening moet worden gehouden met de kaders van hogere overheden en uitgangspunten voor milieu.

De structuurvisie is het bestuurlijke document dat richting geeft aan de inzet van juridische bevoegdheden die aan de gemeente zijn toegekend. Op gemeentelijk niveau wordt de structuurvisie vertaald naar juridisch bindende bestemmingsplannen en geeft zij handvatten voor de reactie van de gemeentelijke overheid op individuele aanvragen tot het nemen van projectbesluiten of tot het aanpassen van bestemmingsplannen. De structuurvisie vormt bij uitstek het instrument om de gemeentelijke beleidskeuzen te motiveren. Het bestemmingsplan kan dan veel meer de rol krijgen van juridische doorvertaling van deze beleidskeuzen.

De geactualiseerde structuurvisie op basis van de WRO vormt het nieuwe centrale document voor het gemeentelijk ruimtelijk beleid. Aangezien milieu en duurzaamheid ook tot uitdrukking komen in de structuurvisie zijn deze elementen een verbindend thema voor onder meer de ruimtelijke plannen en de verwezenlijking daarvan. Samengevat biedt het:

- Aansturing op integrale beleidsvorming.

- Een afwegingskader voor bestemmingsplanherziening, particuliere verzoeken en het gebruik van bepaalde GREX-instrumenten.
- Een basis voor communicatie naar andere partijen.

Beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp

In het coalitieprogramma 2006-2010 en de startnotie van 10 mei 2007 heeft de raad van Pijnacker-Nootdorp een beleidskader gevraagd voor een duurzame ontwikkeling van de gemeente. Daarnaast geeft het Klimaatakkoord, wat op 12 november 2007 is afgesloten tussen het rijk en de VNG, de noodzaak van een lokaal beleidskader aan. Klimaatverandering en broeikasgassen hebben gevolgen voor ons handelen.

Bij een duurzame ontwikkeling van de gemeente Pijnacker-Nootdorp gaat het om de samenhang tussen economische, sociaal culturele en ecologische aspecten ter voorkoming van afwenteling van ongewenste effecten naar andere beleidsvelden en/of naar de toekomst en om het integreren van het beleid voor die aspecten. Gemeente Pijnacker-Nootdorp realiseert zich dat, indien de nadruk te veel ligt op één van die aspecten, zonder te letten op de gevolgen voor de andere aspecten, dit op den duur nadelig is voor alle aspecten. Duurzaamheid zoekt een meerwaarde door deze aspecten telkens in samenhang te bezien. Gemeente Pijnacker-Nootdorp wil een klimaatbestendige en duurzame gemeente zijn waar personen, huishoudens en bedrijven zich kunnen ontplooiën, zonder afwenteling op andere mensen, regio's of volgende generaties en die recht doet aan de lokale flora en fauna en de onderlinge samenhang daarvan.

De gemeente zet hierbij in op de volgende speerpunten:

- Duurzaam bouwen
- Een energiebewust Pijnacker-Nootdorp
- Een groene en natuurrijke gemeente
- Een gezond leefmilieu
- Duurzaam inkopen
- Mobiliteit

De ambities op het punt van mobiliteit en openbaar vervoer hebben een vertaalslag gekregen in de Mobiliteitsnota van de gemeente.

Waterplan

De gemeente Pijnacker-Nootdorp en het Hoogheemraadschap van Delfland hebben besloten een gemeentelijke waterplan op te stellen. Het opstellen van een waterplan heeft tot doel er voor te zorgen dat de gemeente en het waterschap samen nieuwe ontwikkelingen in het gemeentelijke waterbeheer aanpakken. Het inmiddels geactualiseerde waterplan is op 17 december 2009 door de raad vastgesteld. Het plan richt zich in hoofdzaak op het opheffen van huidige knelpunten in het watersysteem en speelt in op nieuwe ontwikkelingen.

Het waterplan maakt duidelijk wat de gewenste situatie voor het watersysteem is. Kort samengevat moet het waterbeheer zorgen voor droge voeten, een gezond watersysteem en optimale beleving van het water in zowel het bebouwd gebied als in het buitengebied.

Het waterplan bestaat uit een beschrijving van belangrijke kenmerken van het watersysteem, een ruimtelijke weergave van watergerelateerde ontwikkelingen en een gebiedsspecifieke invulling. De ruimtelijke uitwerking heeft vooral betrekking op ruimte voor waterberging en ruimte voor groenblauwe verbindingen.

Bodemnota

Op 27 november 2008 is het bodembeleidsplan vastgesteld. Het bodembeleidsplan beschrijft op welke wijze Pijnacker-Nootdorp landelijk en provinciaal beleid vertaalt naar de lokale situatie, op welke wijze de interne afstemming verloopt en wat het bodembeleid betekent voor burgers en bedrijven. De volgende onderwerpen zijn belangrijk:

- Preventie: beschermen van bodemfuncties.

- Bodembeheer verbinden met waterbeheer.
 - Bodembeheer en ruimtelijke ontwikkeling.
 - Toepassen van bouwstoffen, grond en bagger.
 - Functiegericht saneren van (historische) bodemverontreiniging.
- De gemeente zal een onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheden van een gemeentelijke grondbank.

Bodembeheer

In 2007 zijn een bodemkwaliteitskaart en het bodembeheerplan vastgesteld. Deze documenten stimuleren het hergebruik van grond binnen de gemeentegrenzen, zodat het nu mogelijk is om in veel gevallen vrijstelling van bodemonderzoek en/of partijkeuringen te verlenen.

Met de 'Beleidsnotitie Besluit bodemkwaliteit gemeente Pijnacker-Nootdorp' is de Bodemkwaliteitskaart en het Bodembeheerplan van Pijnacker-Nootdorp op vijf punten aangepast en of aangevuld om het grondverzet binnen de gemeente, gedurende de periode dat de overgangsregeling van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) tot 2012 van kracht is, aansluiting te laten vinden bij het Bbk.

Luchtkwaliteitsplan

Op 13 januari 2009 heeft de raad een Luchtkwaliteitsplan 2008 – 2011 vastgesteld. Het luchtkwaliteitsplan is een uitvloeisel van de gemeentelijke taakstelling om periodiek de luchtkwaliteit vast te stellen. Bij normoverschrijdingen moet een luchtkwaliteitsplan worden opgesteld waarin aangegeven wordt op welke wijze de luchtkwaliteit verbeterd wordt.

Sommige luchtverontreinigende stoffen blijven naar verwachting problematisch en blijken elk jaar weer verantwoordelijk voor de aantasting van de gezondheid van vele burgers. Voor de inpasbaarheid van ruimtelijke ontwikkelingsplannen spelen leefomgevingaspecten een steeds belangrijkere rol, in verband waarmee overheden bij ruimtelijke plannen en verkeersplannen verplicht zijn het aspect luchtkwaliteit zorgvuldig in de besluitvorming mee te nemen.

Het plan constateert dat het aantal knelpunten in Pijnacker-Nootdorp klein is en naar verwachting (door de N470) zelfs geheel zal zijn verdwenen. Het plan bevat een heldere strategie en beoogt een maatregelenpakket te realiseren om de luchtkwaliteit te verbeteren, omdat ook bij het voldoen aan grenswaarden namelijk nog negatieve effecten voor de gezondheid optreden. De gemeente zet in op generieke maatregelen waarmee binnen een groot deel van de gemeente verbeteringen kunnen worden gerealiseerd.

Nota hogere grenswaarden

De gemeente heeft met de Nota hogere grenswaarden (april 2008) gebruik gemaakt van de nieuwe bevoegdheid uit de gewijzigde Wet geluidhinder om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, zoals bij de bouw van nieuwe woningen en de aanleg van nieuwe wegen, binnen het grenswaardenregime van de wet (tussen voorkeursgrenswaarde en ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting) een eigen beleid te formuleren. De bevoegdheid met betrekking tot hogere grenswaarden ten gevolge van wegverkeergeluid lag aanvankelijk bij de provincie. Bij de ruimtelijke ontwikkelingen in Pijnacker-Nootdorp worden criteria gehanteerd die grotendeels aansluiten op het provinciale en landelijke uitgangspunten en die in de uitvoeringspraktijk in het merendeel van de gevallen goed blijken te voldoen.

Nota Bouwlawaaï

De Nota Bouwlawaaï van augustus 2007 biedt een structurele aanpak voor het behandelen van aanvragen voor een ontheffing vanwege bouwlawaaï. Bouwen of slopen vindt steeds meer plaats in of nabij woongebieden. Het gevolg is dat steeds meer omwonenden last kunnen hebben van bouw- of slooplawaai. Deze nota geeft aanknopingspunten om bij bouwprojecten maatregelen te treffen die geluidoverlast grotendeels voorkomen.

4. MILIEUAMBITIES 2025

De milieumambities van gemeente Pijnacker-Nootdorp voor het jaar 2025, zoals verwoord in het vorige milieubeleidsplan, zijn niet gewijzigd. Immers, rekening houdend met deze doelstellingen zijn in de afgelopen jaren al stappen gezet. In samenspraak met het Milieuplatform is in oktober 2009 geconcludeerd dat het niet noodzakelijk is om deze doelen aan te scherpen, onder andere omdat aansluiting is gevonden bij de regionale doelen van het Stadsgebied Haaglanden. De wijze waarop deze lange termijn ambities worden gerealiseerd, zullen als SMART geformuleerde activiteiten uitgewerkt worden in het meerjarige uitvoeringsprogramma. Met concrete initiatieven wordt naar dit lange termijn doel toegewerkt.

Door de doelen meetbaar en concreet te formuleren zijn de projecten herkenbaar voor de uitvoerende afdelingen en worden ze in de werkprocessen geïntegreerd. Een focus op met name genoemde ruimtelijke ontwikkelingen en aansluiting zoeken bij de structuurvisie zijn hierbij van belang.

4.1 Afval

Ambitie

Pijnacker-Nootdorp is schoon. Alle initiatieven die het hergebruik van afval bevorderen, worden gestimuleerd. De gemeente streeft minimaal het gemiddelde niveau van vergelijkbare gemeenten na op het vlak van afvalscheiding van hergebruik van afval, rekening houdend met de ambities beschreven in het Landelijke Afvalplan (LAP).

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
Bij vergunningverlening en handhaving van bedrijven wordt altijd aandacht besteed aan afvalscheiding en indien er besparingspotentieel is ook aan afvalpreventie. Bij bedrijven waar veel afvalwinst geboekt kan worden is afval een prioritair thema. Dumpen en bijplaatsen is geregeld via de APV. Via de gebruiksvergunning voor de horeca is geregeld dat er binnen een straal van 25 meter een opruimplicht is.	GFT- en restafval worden fijnmazig opgehaald. Voor de andere afvalstoffen wordt conform de landelijke richtlijnen een laagdrempelige inzamelingsstructuur opgezet. Pijnacker-Nootdorp is voor het ophalen en afvoeren van (grof) huishoudelijk afval, metaal en wit- en bruingoed aangesloten bij de gemeenschappelijke regeling Reinigingsbedrijf Avalex.	Door middel van voorlichting en milieueducatie (scholen) worden afvalscheiding en afvalpreventie bij huishoudens gestimuleerd. In het kader van een proefproject wordt bij nieuwe bedrijventerreinen en revitalisering van oude bedrijventerreinen onderzocht of afvalbeheer (deels) collectief kan verlopen. Voor nieuwe bedrijventerreinen wordt afvalpreventie meegenomen in het parkmanagement.

4.2 Bodem

Ambitie

Alle gevallen van bodemverontreiniging zijn bekend. Nieuwe bodemverontreinigingsgevallen doen zich niet voor. De historische bodemkwaliteit (bodemopbouw) met landschappelijke of cultuurhistorische waarde wordt daar waar mogelijk is, behouden. Bodemdaling wordt beperkt dan wel voorkomen, hergebruik van grond en bagger wordt bevorderd en een doelmatig gebruik van de bodem.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
De bescherming van de bodem is onderdeel van de milieuvergunningen in het kader van de Wet milieubeheer. Bij het opnemen van bodembeschermende maatregelen in milieuvergunningen maakt de gemeente gebruik van de	De gemeente heeft een belangrijke verantwoordelijkheid voor het beheer van de bodem. Deze verantwoordelijkheid komt tot uitdrukking in het bodembeheersplan (functie en bodemklasse) en de Bodemkansenkaart (doelmatig	De gemeente zorgt er voor dat het bodembeheer bekend is binnen en buiten de gemeentelijke organisatie. De bodemkansenkaart wordt benut voor ruimtelijke plannen. De bodeminformatie wordt via internet beschikbaar (bodemloket).

<p>Nederlandse richtlijn bodembescherming. De zorgplicht geldt ook voor burgers. Overtredingen kunnen worden bestraft door handhavers van de politie, VROM inspectie, de provincie Zuid-Holland, het hoogheemraadschap van Delfland en de gemeente. De aanvragen om bouwvergunningen worden door de gemeente getoetst aan de hand van de geldende normen en de handelwijze bij toepassen van gronden/bouwstoffen worden beoordeeld aan de hand van het Besluit bodemkwaliteit.</p>	<p>gebruik). Het bodembeheersplan en de –kaart worden voor 2012 geactualiseerd. Onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden van een grondbank. Middels ondergrondse ordening van de bodem wordt getracht de ondergrond zo optimaal mogelijke te gebruiken (bijv. voor warmteopslag).</p>	
--	---	--

4.3 Energie

Ambitie

De ambities op het punt van energie komen tot uitdrukking in het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp en sluiten aan bij landelijke doelen en het Klimaatakkoord. Ingezet wordt op het ‘warmte-tenzij’ principe voor warmte als energiebron bij grootschalige projecten overeenkomstig het Beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp. Duurzame energiemaatregelen in bestaande en nieuwbouw dragen bij aan de landelijke doelen (zon, wind e.a.) Nieuwe functies van de bodem, zoals boringen naar aardwarmte en koude warmte opslag (KWO), worden benut.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
<p>Agrarische sector op actief niveau: actieve ondersteuning taakstelling energie uit AMvB Glastuinbouw en convenantafspraken. Woningbouw op actief niveau: controle EPN berekening nieuwe woningen volgens het Bouwbesluit.</p>	<p>Wat betreft het gebruik van duurzame energie in alle gemeentelijke gebouwen wordt aangesloten bij de doelstelling verwoord in het beleidsplan. Duurzaam Pijnacker-Nootdorp. Er worden energiemaatregelen getroffen met een surplus van 1 – 4% boven de stichtingskosten. Op nieuwe bedrijventerreinen wordt een CO2 reductie gerealiseerd ten opzichte van traditionele bouw, uitgedrukt in EPL 7 (conform de uniforme meetlat voor alle koude en warmtetechnieken). Aardwarmte wordt waar mogelijk toegepast. Windturbine wordt zo mogelijk geplaatst. Bij bedrijfsgebouwen wordt GPR toegepast met score energie ≥ 7, gezondheid 8 en overige thema's 7. Voor een energietransitie en een regionaal warmtenet wordt volgens het regionale 'Contract voor Warmte' samengewerkt binnen het Stadsgebied Haaglanden.</p>	<p>Via contracten en convenanten worden derden gestimuleerd gebruik te maken van duurzame energietechnieken (warmte, zon, wind e.a.). De gemeente zorgt voor goede voorlichting richting de burgers rondom de mogelijkheden van duurzaam energiegebruik en eventueel bijbehorende subsidiemogelijkheden. Informatie over energiebesparingmogelijkheden en duurzame energie wordt digitaal beschikbaar. De gemeente stimuleert innovaties via het programma Duurzame Greenport Westland-Oostland (DGWO).</p>

4.4 Geluid

Ambitie

Per gebied is een geluidbelasting gerealiseerd die past bij de functie van het gebied. Het aantal geluidsgehinderden is afgenomen.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
De gemeente heeft de taak tot geluidsanering bij woningen en bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen de bevoegdheid om binnen het grenswaardenregime van de wet hogere grenswaarden vast te stellen. Het beleid van de gemeente Pijnacker-Nootdorp ten aanzien van de voorkeursgrenswaarden en de ten hoogste toelaatbare geluidsbelasting is vastgesteld. Het beleid voor het beperken van bouwlawaai wordt toegepast.	Via het gebiedsgericht geluidsbeleid wordt in Pijnacker-Nootdorp per gebiedstypen een bepaalde geluidsnorm nagestreefd. Bij bestemmingsplannen en andere ruimtelijke plannen wordt het vigerende grenswaardenbeleid in acht genomen.	Het fietsgebruik, voetgangersverkeer en openbaar vervoergebruik wordt aangemoedigd en bevorderd. Bouwers worden gestimuleerd tot een verdergaande geluidsisolatie bij tussenwoningen.

4.5 Luchtkwaliteit

Ambitie

Binnen Pijnacker-Nootdorp komen geen gebieden voor waarbij landelijke kwaliteitsnormen worden overschreden. Ook bij het voldoen aan grenswaarden kunnen negatieve gevolgen voor de gezondheid optreden. Iedere verdergaande verbetering van de luchtkwaliteit is daarom zinvol.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
Naast de verplichte toets aan de luchtkwaliteitseisen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen (voorkomen van) heeft de gemeente ook de plicht om jaarlijks de luchtkwaliteit voor haar gehele grondgebied van het voorbije jaar vast te stellen met het oog op het voldoen aan de grenswaarden. Indien blijkt dat er overschrijdingen zijn opgetreden wordt een plan van aanpak opgesteld om de overschrijdingen weer terug te dringen.	Het bevorderen van een stedelijke distributie, samen met ondernemers. Het eigen wagenpark van de gemeente is vrijwel schoon. Plan van aanpak voor een verdergaande verbetering van de luchtkwaliteit dan de wettelijke normen wordt geïmplementeerd.	Bevorderen van de realisatie van aardgasvulpunten. Pilot voor het realiseren van een oplaadpunt voor elektrisch (brom)fietsverkeer.

4.6 Water

Ambitie

Voor wat betreft de ambitie is aangesloten bij het Waterplan. Het integraal waterbeheer moet zorgen voor droge voeten (in 2021), een gezond watersysteem (in 2027) en een optimale beleving van het water zowel in het bebouwd gebied als in het buitengebied (in 2020). In het Waterplan zijn twaalf programma's, onderzoeken of projecten gedefinieerd, elk met een eigen ambitie (in 2013). De Kwaliteitseisen zijn vastgelegd in de Kaderrichtlijn Water.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
De gemeente is belast met de zorg voor overtollig grondwater en afvloeiend hemelwater in het stedelijke gebied. Aan gemeenten is per 1 januari 2008 een zorgplicht toebedeeld voor zowel hemelwater als grondwater. Daarnaast is de gemeente belast met de lokale ruimtelijke inpassing van maatregelen op het gebied van waterkwantiteit en het uitvoeren van milieumaatregelen in het stedelijke gebied ten behoeve van de Kaderrichtlijn Water. De bevoegdheid voor het nemen van deze maatregelen is niet verankerd in de Waterwet maar in de Wet ruimtelijke ordening en de Wet milieubeheer. De aansturing voor het nemen van de maatregelen volgt echter wel uit de Waterwet (normen en plannen).	De gemeente is samen met het Hoogheemraadschap van Delfland verantwoordelijk voor het water in de gemeente. De maatregelen die genomen worden om water op te vangen van de hevige regenbuien die het gevolg zijn van de klimaatsverandering zijn opgenomen in het Waterplan. Bij ruimtelijke plannen heeft water prioriteit.	De gemeente geeft voorlichting over het nut van open bestrating en onbestraat laten van particuliere tuinen. De gemeente licht haar inwoners voor hoe om te gaan met het gescheiden rioolstelsel.

4.7 Ecologie

Ambitie

In het Beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp is de ambitie op hoofdlijnen aangegeven. Daarbovenop heeft de gemeente de ambitie dat de kwaliteit van het groen hoog is en aangepast is aan de functie van het gebied. Binnen Pijnacker-Nootdorp bestaat een goed functionerend ecologisch netwerk gebaseerd op niet algemeen voorkomende diersoorten. Voor het ecologisch beheer van het binnenstedelijk groen volgt de gemeente het Groenbeheerplan. Hiervoor worden de meetbaar geformuleerde activiteiten en initiatieven uit het werkplan van de Ecologische kaart uitgevoerd.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
De gemeente heeft volgens de Flora- en Faunawet een wettelijke zorgplicht bij ruimtelijke plannen en de overige overheidstaken. De gedragscode voor de Flora en Faunawet wordt geïmplementeerd.	De gevolgen voor de ruimtelijke plannen worden aan de Flora- en Faunawet getoetst. De ecologische kaart en het werkprogramma worden geïmplementeerd in samenhang met andere functies en mogelijkheden. Deze kaart is een instrument bij ruimtelijke plannen. De gemeente wijst particulieren en ondernemers bij het indienen van plannen op gevolgen m.b.t. Flora- en Faunawet. Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om bij nieuwbouw of bij reconstructie nestvoorzieningen en verblijfplaatsen voor vogels en vleermuizen te realiseren.	Initiatieven vanuit de NMP, KNNV, IVN en andere natuurorganisaties worden ondersteund en gefaciliteerd. Er wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn om (meer) vegetatiedaken (waterretentie, zuivering, binnen- en buitenhuisklimaat, fijnstof, natuur) te stimuleren en ook te realiseren.

4.8 Externe veiligheid

Ambitie

De gemeente volgt het beleidsplan Externe Veiligheid van het Stadsgewest Haaglanden. Uitgangspunt is dat er geen overschrijdingen van zowel het plaatsgebonden risico als ook de oriënterende waarde van het groepsrisico plaatsvinden. Er wordt gestreefd naar een voldoende ruime contour rondom risicovolle activiteiten in ruimtelijke plannen waarin zich geen kwetsbare bestemmingen bevinden. Tevens wordt er naar gestreefd om het aantal transportbewegingen buiten de vastgestelde route gevaarlijke stoffen te beperken.

Doelstellingen

Regelgevende overheid	Verantwoordelijke overheid	Stimulerende overheid
Externe veiligheid en wettelijke veiligheidsafstanden worden geïmplementeerd in ruimtelijke besluiten en milieuvergunningen. Bovendien wil de gemeente dat aan de oriëntatiewaarde van het groepsrisico wordt voldaan. De gemeente heeft inzicht in de transporten van gevaarlijke stoffen buiten de vastgestelde route door een ontheffingenregime.	Samen met de regio wordt samenhang gebracht in de locatie van activiteiten met gevaarlijke stoffen en de bevoorrading ervan, om het aantal transportbewegingen met gevaarlijke stoffen te beperken. Het beleidsuitgangspunt van oriëntatiewaarde wordt na 2011 binnen het Stadsgewest Haaglanden geëvalueerd en herijkt.	De burgers worden goed geïnformeerd over de risico's in de omgeving, wat deze risico's zijn, hoe deze worden beperkt en wat wordt verwacht bij een eventuele calamiteit. Risicovolle activiteiten worden geclusterd op bedrijventerreinen.

5. UITVOERING

5.1 Integraal meerjarig uitvoeringsprogramma

De visie op een klimaatbestendig en duurzaam Pijnacker-Nootdorp is in het vorig hoofdstuk via de verschillende milieuthema's vertaald naar doelstellingen per thema. In het meerjarig uitvoeringsprogramma 2010-2013 zullen de ambities van het milieubeleidsplan en het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp vertaald worden naar lopende en nieuwe projecten en activiteiten voor de komende vier jaar. Hier gaat het om daadwerkelijk uitvoeringsgerichte activiteiten om de beleidsdoelen te realiseren en in te bedden in de projecten van Pijnacker-Nootdorp. Het uitvoeringsprogramma wordt een levend document dat vier keer per jaar tijdens het programmaoverleg wordt beoordeeld op voortgang. Ook zal de afdeling Beleid jaarlijks rapporteren over de voortgang, wijzigingen en afgeronde projecten via het jaarverslag dat aan de raad wordt overlegd.

In het meerjarig uitvoeringsprogramma zal per activiteit worden aangegeven:

- Welke kansen er (nog) liggen voor de milieu- en duurzaamheidsambities;
- Welke 'eisen' moeten worden gesteld om afbreuk aan toekomstige kwaliteit te voorkomen;
- Wie baat hebben bij de invulling van kansen;
- Op welke termijn wordt het project uitgevoerd;
- Hoe de organisatie is geregeld (wie is verantwoordelijk, wie zijn betrokken partijen, wie rapporteert en wie controleert) (zie hoofdstuk 6 Organisatie);
- Hoe het project financieel is geborgd in de organisatie (zie hoofdstuk 7 Financiën);
- Welke communicatiemiddelen worden toegepast (zie hoofdstuk 8 Communicatie).

5.2 Beleids- en bouwprojecten

De uitgangspunten van de beleids- en projectplannen vormen een samenhang met het milieubeleidsplan en het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp, zodat deze ook daadwerkelijk in de projecten kunnen worden toegepast. Dit vraagt met name in de voorfase zoals de initiatiefase, de startnotitie en/of de bestuursopdracht aandacht voor het stellen van de randvoorwaarden over milieu en duurzaamheid. Na de besluitvorming worden deze waar mogelijk vertaald naar uitvoeringsprogramma's en in overeenkomsten met derden.

Door voortschrijdend inzicht of nieuwe ontwikkelingen kan in een latere fase een convenant met externe partijen overwogen worden, waarbij uiteraard een integrale afweging van alle in het geding zijnde belangen behoort plaats te vinden. Nieuwe ontwikkelingen kunnen ook aanleiding zijn om in de fase van beleidsuitvoering de mogelijkheden te toetsen voor het alsnog inpassen van nieuwe kansen.

5.3 Activiteiten

Ook bij activiteiten of initiatieven, anders dan bouwprojecten, is het nodig criteria en condities op uitvoeringsniveau in de voorfase duidelijk te bepalen. In deze fase, ter voorbereiding van de besluitvorming, zijn milieu en duurzaamheid een integraal onderdeel van de activiteit (plan van eisen) en de uitvoering daarvan. Een goed voorbeeld is duurzaam inkopen.

6. ORGANISATIE

6.1 Meerjarenplan en integraliteit

Het creëren van een klimaatbestendig en duurzaam Pijnacker-Nootdorp betreft naast inhoudelijke maatregelen ook een proces dat meerdere jaren bestrijkt en dat binnen de gemeentelijke organisatie goed geborgd moet zijn wil het een kans van slagen hebben. Omdat meerdere afdelingen binnen de gemeentelijke organisatie bij dit proces zijn betrokken is samenwerking en onderlinge afstemming belangrijk om de doelstellingen te kunnen behalen. Een integrale benadering is hierbij essentieel waarbij de milieudoelstellingen worden afgestemd met overige doelstellingen zoals onder andere de duurzaamheidsdoelstellingen en de doelstellingen op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en beheer. Alleen door afstemming van het milieubeleid met de verschillende beleidsdoelstellingen van de uitvoerende afdelingen en met respect voor ieders eigen expertise en verantwoordelijkheid, is inbedding van de beleidsuitvoering binnen de gemeentelijke organisatie mogelijk.

6.2 Verankering

Door borging van het milieubeleid in samenhang met ander beleid kunnen de milieudoelstellingen om worden gezet in activiteiten die leiden tot de ontwikkeling van een leefbaar en duurzaam Pijnacker-Nootdorp. Voor de interne verankering van milieu en duurzaamheid in de diverse taakvelden zal gebruik gemaakt worden van de volgende instrumenten:

- Randvoorwaarden stellen in de voorfase (initiatiefase), een startnotie, bestuursopdracht (opdrachtgever-opdrachtnemerschap). Deze uitgangspunten zorgen er voor dat in de volgende fasen van het proces organisatorisch en budgettair kansen voor een duurzaam project of activiteit mogelijk zijn.
- Criteria en condities op uitvoeringsniveau (w.o. plan van eisen). Het gaat daarbij onder meer om de vertaling van de vastgestelde uitgangspunten uit de voorfase.
- Milieutoets in het besluitvormingsproces.
- Monitoren en evaluatie.
- Communicatie.

Net als bij duurzame ontwikkeling gaat het bij milieubeleid om een proces met een lange adem en een verre tijdshorizon. Continuïteit is nodig om de gestelde doelen te kunnen bereiken. Samen met duurzaamheid vormt milieu daarmee een blijvend onderdeel van de handelingen en besluiten. Milieu en duurzaamheid zijn een verbindend thema bij een groot deel van de werkvelden en heeft verbanden met meerdere programma's van de begroting. Het vraagt om een onderling samenhangende aanpak.

Voor een goede borging van het beleid is het verder van belang dat de geplande activiteiten en projecten in evenwicht zijn met de beschikbare personele capaciteit. Het uitvoeringsprogramma zal gerealiseerd worden door de verschillende activiteiten in tijd te faseren. Hierbij wordt ook rekening gehouden met het tijdpad volgens de Stimuleringsregeling Lokaal Klimaatbeleid (SLOK-regeling).

6.3 Interne expertise

Een intern aanspreekpunt (of milieutaakveld) waar de expertise aanwezig is over de uitvoering van milieutaken levert een positieve bijdrage aan de inbedding van het beleid binnen de organisatie. Bij dit centraal intern aanspreekpunt kan de gemeentelijke organisatie terecht voor vragen en/of advies. Het cluster milieu verzorgt deze adviserende rol. Tevens zorgt het cluster milieu voor een integrale belangenafweging door het milieubelang bij de andere uitvoerende afdelingen in te laten zien en levert hiermee een bijdrage aan een integrale uitvoering van de gemeentelijke taken en het behalen van de milieudoelstellingen. De verantwoordelijkheid voor het welslagen van de gemeentelijke milieuambities ligt bij de uitvoerende afdelingen zelf.

6.4 Monitoren en regie

Monitoren is een beleidsinstrument waarmee door het bestuur en de directie kan worden beoordeeld of doelstellingen zijn behaald of waarmee bepaald wordt in hoeverre de gemeente voortgang heeft geboekt. De resultaten van de beleidsuitvoering komen tot uitdrukking in het jaarverslag en kunnen leiden tot bijstelling van de doelstellingen of het gevoerde beleid, het optimaliseren van de werkwijze en/of het inzetten van verbeteracties. Monitoring is verder belangrijk om een goede afweging te kunnen maken over de in te zetten middelen en menskracht en/of de fasering van de beleidsuitvoering. Het jaarverslag wordt aan de raad ter kennis gebracht. De monitor draagt bij aan:

- inzicht in de resultaten van beleid
- heldere prioriteitstelling binnen het werkveld
- resultaatgericht werken
- duidelijke communicatie met externe partijen
- evaluatie, ontwikkeling en herijken van beleid

Door diverse instanties en overheden worden verschillende monitoringsmethodieken ontwikkeld op basis waarvan de inspanningen en successen op het gebied van energie- en klimaatbeleid met een CO2-monitor gemeten worden. De resultaten van verschillende gemeenten worden hierdoor inzichtelijk. Pijnacker-Nootdorp zal in 2010 een keuze maken uit de verschillende monitoringssystemen om vervolgens met een CO2 monitor te starten.

Monitoren en regie hangen nauw met elkaar samen. Om resultaatgericht te werken is het van belang de voortgang en de wijze waarop het geschiedt te volgen. Zoals in de evaluatie is aangeven is een vorm van regie op het realiseren van de beleidsdoelen daarom belangrijk. Deze regierol wordt door de afdeling Beleid vervuld.

6.5 Handhaving

Voor de concrete invulling van milieu- en duurzaamheidselementen door externe partijen is het belangrijk dat op de criteria en condities van de te leveren prestatie helder zijn. Met name rondom de buitenwettelijke milieuthema's, zoals duurzaamheid, is het nodig dat op voorhand duidelijk wordt vastgelegd wat de prestatie is, wie kan worden aangesproken en wat de consequenties zijn. De gemeente Pijnacker-Nootdorp realiseert zich dat doelmatige controle en eventuele juridische vervolgstappen er in belangrijke mate toe bijdragen dat de beleidsdoelen worden bereikt.

6.6 Uitvoeringsprogramma

De acties van het milieubeleidsplan, het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp en de activiteiten in het kader van de SLOK-regeling zullen naar één integraal uitvoeringsprogramma worden vertaald waarbij de focus op ontwikkelingen in de woningbouw en glastuinbouw zal liggen. Het uitgangspunt hierbij is dat dit programma zoveel mogelijk SMART geformuleerd zal worden zodat behaalde resultaten eenduidig zijn vast te stellen. Na afloop van ieder kalenderjaar wordt een milieu- en duurzaamheidsjaarverslag gemaakt met hierin de voortgang van de projecten en activiteiten. Het verslag wordt aan het bestuur voorgelegd. Tevens zal na de planperiode een beleidsevaluatie plaatsvinden. Deze wordt gekoppeld aan het evaluatiemoment van het beleidsplan Duurzaam Pijnacker-Nootdorp en de looptijd van de SLOK-regeling.

7. FINANCIEN

7.1 Financieringsmogelijkheden

Naast voldoende menselijke capaciteit is ook voldoende budget noodzakelijk om de verschillende activiteiten en projecten tot uitvoering te brengen. Ter informatie kan over de financiering gemeld worden dat er verschillende wijzen mogelijk zijn:

- het budget vanuit de projectorganisatie zou kunnen voorzien in de elementen milieu en duurzaamheid. Een deel van de kosten kan dan gefinancierd worden via de grondexploitatie. De grondexploitatiewet biedt gemeente de mogelijkheid om de gemaakte kosten voor de exploitatie van grond te verhalen op verschillende eigenaren. Onder grondexploitatiekosten vallen onder andere ook de kosten voor milieuonderzoek en de aanleg van groenvoorzieningen. Ook bij de toepassing van GPR, EPC en EPL bij de realisatie van woningen en bedrijventerreinen kunnen de meerkosten van duurzaam bouwen ten laste van de grondexploitatie komen als hierin is voorzien.
- Regulier budget. Iedere afdeling financiert de te nemen milieumaatregelen vanuit het eigen beschikbare budget. Bij de raming van de budgetten worden met de milieuaspecten rekening gehouden.
- Subsidie. Vanuit het Rijk, het Stadsgebied Haaglanden en de Europese Unie zijn verschillende bijdragen beschikbaar in de vorm van subsidies. Deze kunnen een aanvulling zijn op het beschikbare budget vanuit de gemeente en/of derden.
- Cofinanciering bij projecten. Cofinanciering gaat veelal samen met de subsidiebijdragen waarbij van de ontvangende partij wordt verwacht dat zij ook een bijdrage leveren. Over het algemeen is deze bijdrage 50% van de totale kosten. De ecologische versterking van de Groenzone kan in dit verband worden genoemd.

Pijnacker-Nootdorp spant zich om subsidiemogelijkheden te benutten. Ook een subsidie voor andere activiteiten dan duurzaamheid kan er toe bijdragen, dat de bekostiging van een extra duurzaamheidsaccent binnen bereik komt.

7.2 Kosten gaan voor de baten

Bij investeringen in duurzame maatregelen gericht op onder andere klimaatverbetering wordt vaak de vraag gesteld of gedane investeringen opwegen tegen hetgeen ze gaan opleveren. De gedane investeringen in (duurdere) duurzame maatregelen aan de start leiden in de beheersfase vaak tot structurele reductie van kosten. Ofwel, de kosten gaan voor de baten uit en wat maakt de commerciële waarde van duurzaamheid? Door gebruik te maken van de Total Cost of Ownership analyses (TCO) kan inzichtelijk worden gemaakt wat de kosten en baten zijn van de investering over de gehele levenscyclus. Deze methode is afkomstig uit de ICT-wereld en TCO-beheersing betekent de juiste balans vinden tussen de directe (aanschaf) en indirecte (nader technisch onderhoud) kosten en de baten (energievoordelen) van de genomen maatregel.

Door de totale kosten en baten over de gehele levenscyclus inzichtelijk te maken wordt een stuk onzekerheid bij partijen weggenomen waardoor de bereidheid mee te investeren en een bijdrage te leveren aan de milieu- en duurzaamheidsambities van de gemeente wordt vergroot. Dit principe van Ownership analyses (TCO) zal bij het meerjaren uitvoeringsprogramma worden betrokken.

7.3 Uitvoeringsprogramma

In de paragrafen 7.1 en 7.2 zijn voorbeelden over de wijze waarop een bekostiging van de activiteiten kan plaatsvinden. In het meerjaren uitvoeringsprogramma 2010 – 2013 zullen de activiteiten met de financiële consequenties worden beschreven en zal helder gemaakt worden hoe de bekostiging plaatsvindt. Er zal overigens steeds nagegaan worden of er nieuwe subsidiërmogelijkheden zijn.

8. COMMUNICATIE

Goede informatie-uitwisseling is een voorwaarde voor het slagen van ieder beleidsproces. Draagvlak en enthousiasmeren zijn hierbij sleutelwoorden. Communicatie is daarom een constante factor in het gehele proces en dan gaat het zowel om interne communicatie met andere beleidsvelden, als communicatie gericht op externen. Milieucommunicatie is een essentieel instrument om te informeren, voor het creëren van draagvlak en om gedragsverandering te stimuleren. In verband hiermee zal in het meerjaren uitvoeringsprogramma bij elk van de activiteiten aangegeven worden hoe het communicatie instrument door Pijnacker-Nootdorp ingezet zal worden. Door in- en externe partijen is afgevraagd welke mogelijkheden er zijn om de concrete activiteiten en initiatieven communicatief te ondersteunen. In dit hoofdstuk is daarom ter informatie aangegeven dat communicatie uiteen valt in:

- informeren en etaleren
- betrekken en participeren
- stimuleren en faciliteren
- educatie

8.1 Informeren en etaleren

Door regelmatig resultaten en successen, zowel van binnen de gemeente zelf als van elders, te etaleren schept een blijvend beeld dat aan milieu en duurzaamheid gewerkt is en wordt. Via de Telstar, de regionale pers, de gemeentelijke website of andere communicatie-instrumenten kunnen de resultaten onder de aandacht gebracht worden. Het geven van informatie over de kansen binnen Pijnacker-Nootdorp geeft inzicht waar en hoe resultaten binnen de gemeente behaald kunnen worden. Het etaleren van de resultaten en successen prikkelt de inwoners om ook zelf aan de slag te gaan.

8.2 Betrekken en participeren

Al eerder is opgemerkt dat het belangrijk is om externe actoren te betrekken bij de startfase. Werkvormen als een projectorganisatie zijn hierbij goede instrumenten. Daarnaast kan de betrokkenheid van externe actoren vergroot worden door ze zelf mee te laten participeren en te betrekken bij milieuactiviteiten in de eigen omgeving. Belangrijk hierbij is dat achteraf een terugkoppeling plaatsvindt van de resultaten van deze participatie en betrokkenheid.

8.3 Stimuleren en faciliteren

Het doel is dat de gemeente samen met de bewoners, bedrijven en andere externen de milieumaatregelen omarmt en gezamenlijk de verschillende milieu-initiatieven oppakken. Door hierin kaart te brengen wie de actieve groeperingen zijn en wat hun mogelijkheden zijn kunnen vervolgens vanuit de gemeente de juiste prikkels worden gegeven en activiteiten worden gestimuleerd. De gemeente kan hierbij faciliteren door het beschikbaar stellen van materiaal, vergaderlocatie en/of financiële middelen.

Momenteel zijn er vele subsidiemogelijkheden voor energiebesparing en duurzame energie gericht op particulieren en bedrijven om hen tot initiatieven te stimuleren. Voorlichting aan deze doelgroepen over de subsidieregelingen draagt bij aan de realisering van de beleidsdoelen. Een digitaal energieloket is een mogelijkheid.

8.4 Educatie

Het verkrijgen van kennis en informatie leidt ertoe dat mensen daarnaar gaan handelen. In de basisscholen wordt gebruik gemaakt van het lesmateriaal van het natuur- en milieueducatiecentrum de Papaver in Delft. Natuur en milieueducatie is een vast onderdeel van de lokale educatieve agenda. Zo wordt getracht bij de kinderen de basis te leggen voor een structureel andere wijze van handelen. Daarnaast geven deze lessen ook inzicht in het belang van de natuurwaarden voor onze leefomgeving.

8.5 Milieuplatform

Ongeveer vier keer per jaar vergadert de portefeuillehouder met het Milieuplatform. Dit platform bestaat uit verschillende belangenorganisaties zoals WLTO, KNNV, de bewonersvereniging Delfgauw, de buurtvereniging Oude Leede, de Milieuraad, de Fietsersbond en het NMP. Door deze ruime afvaardiging kan gesproken worden van een breed samengesteld platform met aandacht voor allerlei milieuaspecten. Het Milieuplatform is een formele adviescommissie, die het college gevraagd en ongevraagd adviseert over nieuw en bestaand milieubeleid, alsmede over actuele ontwikkelingen. Het Milieuplatform heeft een onafhankelijk voorzitter en wordt ondersteund door een ambtelijk secretaris.